

Lietuvių gimtosios kalbos ir literatūros olimpiada Lietuvos ir užsienio lietuviškų
mokyklų mokiniams
Miesto (rajono) etapas
9–10 klasės 2025 m.

KŪRYBINIO RAŠYMO UŽDUOTIS

Perskaitykite pateiktą novelės ištrauką ir parašykite esė tema „Literatūros pamokos: kaip aš įsivaizduoju nepriklausomos tarpukario Lietuvos Kauną“.

Kurdami esė pabandykite:

- a) perteikti savo žinias apie nepriklausomą tarpukario Lietuvą, jos sostinę Kauną.
- b) prisiminti kai kuriuos žymiausius to laikotarpio rašytojus, literatūrinio ir kultūrinio gyvenimo tendencijas.
- c) pasakojimu perteikti savo asmeninius įspūdžius apie šio Lietuvos nepriklausomybės laikotarpio Lietuvą.

Esė apimtis: nuo 250 iki 300 žodžių.

Pastaba: šiai užduočiai skirtos 2 valandos, todėl galima rašyti juodraščius. Vertinamas bus tik švarraščio variantas.

Vertinimo kriterijai

1. Kalbos taisyklingumas: rašyba, skyryba, kalbos kultūra.
2. Panaudotos žinios apie nurodyto laikotarpio kultūrą ir literatūrą.
3. Pasakojimo rišlumas ir įtaigumas.

Supynęs iš šitokių ir panašių faktų laišką, Eimutis išėjo į Kauną. Į miestą jis mėgdavo dažnai atsilankyti ir rasti sau reikalų. Diena graži.

Eimutis eina Kauno gatvėmis.

Nors ir vasara, ir vidudienis, bet šiame Dievo palaimintame mieste kvėpia silkėmis, pipirais ir muilu. Miesto namai susispraudę, it staigiai sugrustus į gurbą kerpamos avys, net kvėpuoti buvo sunku. Miesto vaizdą charakteringai sudarė krautuvių savininkės, pajėgiančios išstovėti krautuvių tarpduriuose kiauras dienas.

Viename tokiam tarpduryje stovėjo sena Merkelienė, nepavaduojama Eimučio namų prekių pristatinėtoja. Ji pamato iš tolo iš sodžiaus atsilankantį "ponaitį" (taip ji paprastai vadina Eimutį) ir tyliai linkteria jam galva. Ji taupo savo žodžius, kaip ir viską, ir be reikalo jų neberia. Merkelienė šiandien nieko neuždirbo.

Vakar diena buvo kur kas laimingesnė. Net įstabu. Vakar ji pardavė du gabalu pilkojo muilo, keturias perlamutrines sagas, vieną silkę ir pačią didžiąją dėžutę krakmolo. Tat apyvartoje atsitikdavo rečiau. Tuo būdu Merkelienė gavo teisės vakar paimti ir laisvai išsirinkti sau vieną ekstra silkę, pačią didžiąją, iš bendrojo sandėlio, silkių bačkos, į kurią buvo įdėta pati didžioji dalis josios apyvartos kapitalo iš namų atneštos pasogos pavidalu. Ar ji laiku nenužiūrėjo rinkos nuotaikos, ar ji pristigo energijos, bet dalis silkių užsiliko vasaros sezonui. Tat jau pavojinga. Šitas produktas ypačiai reikalavo saugos.

Jurgis Savickis, „Velnio šeinė katarinka“.

Vertinimas balais

1. Kalbos klaidos (rašybos, skyrybos, kalbos kultūros): iki 5 klaidų (imtinai): **-10**; iki 10 klaidų: **-20**; iki 15 klaidų: **-30**; iki 20 klaidų: **-40**; iki 25 klaidų **-50**.
2. Teksto mintis neaiški, tekstas chaotiškas arba skurdokas žodyno, žinių ir kūrybiškumo požiūriu, tekstas nebaigtas: **+20**; tekstas struktūriškas, nuosekliai vytoma tema, rūpinamasi žodynu, tačiau trūksta žinių ir kultūrinių argumentų, tema nušviesta blankiai: **+30**; tekstui netrūksta dalykinės informacijos, matyti aiškios pastangos kūrybiškai interpretuoti, tačiau arba yra netikslumų, arba vientisos ir baigtos struktūros esė nesudaro: **+40**; tekstas yra originalus, kultūrinė interpretacija išmoninga, tema išplėtotą kūrybingai panaudojant žinias, dėstymo mintis sklandi: **+ 50**.

Maksimalus balų skaičius: 50